

τιώθη κατὰ πολὺ ἐσχάτως, ἀλλὰ δὲν ἐξίκετο εἰς τὸν βαθμὸν ὃν αὕτη δέον νὰ κατέχη ἐν τῇ ἀγωγῇ τῶν παιδῶν. Τὸ σφάλμα ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς σχολείοις εἶναι, ὅτι ἡ μουσικὴ διδάσκεται ὡς διασκεδαστικὸν τι μᾶθημα, ὅπερ συμβαίνει καὶ διὰ τὴν δυστυχῆ ζωγραφικὴν. Ἀλλ' αἱ ιδέαι αὗται εἶναι σαθραὶ καὶ παιδαριώδεις· πρέπει νὰ τὰς ἀφῶσμεν διότι κινδυνεύομεν νὰ καταστῶμεν γέλοιοι.

Ἡ μουσικὴ πρέπει νὰ εἶναι ὑποχρεωτικὸν μᾶθημα καὶ τοσοῦτο σπουδαῖον ὡς καὶ πᾶν ἄλλο. Τί ἐκέρδησεν ἡ νεάνις ἂν ἐμάθε νὰ ταχυδακτυλουργῇ ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου ἕνα βαλλισμὸν ἢ μίαν πόλιν; Τὰ τοιαῦτα μουσικὰ ἀθύρματα τοὺς μὲν νέους καθιστῶσιν ἐλαφροὺς, τὰς δὲ νέας ἐλαφρότερας. Τὰ μέλη τῶν σημερινῶν χορῶν δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς ψυχικὰ αἰσθήματα, εἰς πάθη, ἀλλὰ μόνον εἰς σωματικὰς κινήσεις. Ὅταν ἀκούωμεν ἐν βάλς, δὲν αἰσθανόμεθα γαργαλισμοὺς ἢ εἰς τοὺς πόδας· τὸ πνεῦμα καὶ ἡ καρδία μένουσι ψυχρά. Ἀποτρέπομεν εἰς τὰς νέας τὴν ἀνάγνωσιν ἐλαφρῶν βιβλίων, καὶ ἐν τούτοις, τὰς ποτιζόμεν τὰς χορταίνομεν μὲ τὰ ἡδυπαθῆ καὶ ἐλαφρά ὡς ὁ ἀφρός ὀφρεμπάχεια μέλη. Ἡ μήπως ἡ μουσικὴ δὲν ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ βιβλίου; Ἀλλὰ τίς Ὁρφεὺς συνεκίνησε μὲ βιβλίον τὰ ζῶα, ὡς ἐκεῖνος μὲ τοὺς στόνους!

Ἦμεῖς οἱ διδάσκαλοι καὶ αἱ διδασκάλισσαι, οἷς ἡ κοινωνία ἀνατίθησι τὴν ἐκπαιδεύσιν καὶ ἀνάπτει τῶν τέκνων αὐτῆς, ὑμεῖς ὀφείλεται ὑπὲρ πάντα ἄλλον νὰ ἀνυψώσῃτε τὴν μουσικὴν διδασκαλίαν, νὰ καταστήσῃτε ταύτην ὑποχρεωτικὴν τοῖς πᾶσιν. Ἀποβλέψατε εἰς τὴν Γερμανίαν, πρὸς τὸ μουσικώτατον τοῦτο ἔθνος, ἴδετε τί ἐπετέλεσεν ἐν αὐτῇ ἡ μουσικὴ! Τὰ θεσπέσια μέλη τοῦ Βετχόθεν, Μότσαρτ, Σούμπερτ, Κλούκ, Μενδελσόν καὶ λοιπῶν αὐτῆς μεγάλων μουσικῶν, ἰσχυρὰν ἐν τῇ ἀγρίᾳ σκυθρωπῇ ἐκείνῃ φύσει, ὑπὸ τῷ διηνεκῇ μολυβδίνῳ τευτονικῷ οὐρανῷ, νὰ διαπλάσῃσι ψυχὰς χαρωπὰς, εὐθύμους, ἀγαθὰς, ἡπίους, μεστὰς ἰδανισμοῦ καὶ φιλοβίου. Ἐκεῖ ἡ νεότης δὲν ψάλλει ἄχ καὶ βᾶχ, δὲν τήκεται μὲ τὸν ρομαντισμὸν, ἀλλὰ ἐν χορῷ ἐνθουσιώδους ᾄδει:

Caudemus igitur juvenes dum sumus! Φ.

ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Κατὰ τὴν «Ἐφημερίδα τοῦ Γερμανικοῦ Πανεπιστημίου» ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου, ἐπικρατεῖ μετὰ τῶν φοιτητῶν ἡ πρὸς ἱδρυσιν νέων σωματείων τάσις. Οἱ ἐκ τοῦ ἐν Πρεντσλάου Γυμνασίου ἀποφοιτήσαντες, ἱδρυσαν νέον ἴδιον σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ἀρμονία. Ἐν τῷ τῷ σωματεῖον Παλαιομαρκία διελύθη δι' ἑλλειψιν μελῶν.

Ἐν τοῖς γερμανικοῖς Πανεπιστημίοις αἱ καταβαλλόμεναι προσπάθειαι, ὅπως οἱ φοιτηταὶ καταταχθῶσιν εἰς τοὺς ἐθέλοντας νοσοκόμους ἐν καιρῷ πολέμου, ἐπιτυχάνουσιν ὁλοκλήρως. Ἐν Ἰσθμῷ λ. χ. καθιερίσθη ἐσχάτως τοιοῦτον σωματεῖον καὶ ἐν Κανιγμπέργῃ δὲ πολλοὶ φοιτηταὶ ἀνῆγγειλαν τὴν συμμετοχὴν των.

ΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ

Ἀναμνήσεις ῥώσου διδασκάλου

(ὑπὸ Ἰδάν Μπουκανῶφ)

(Συνέχεια)

Γ.

Ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἡ ἐργασία διεκόπη εἰς τὸ ἐργαστάσιον. Ὁ Μαξίμκας ἐπέστρεψεν εἰς τοὺς γονεῖς τοῦ συναποφέρων καὶ τὰς ἐφημερίδας του.

— Ἀπὸ τούτων ἐμπόρεσα καὶ ἐκρύφθηκα, ἀλλ' ἀπὸ τὸν πατέρα μου; διελογίζετο καθ' ὁδόν...

Κατὰ τὰς ἀρχὰς ἀνεγίνωσκεν ἐν ταῖς ἀγροῖς, πανταχοῦ ὁπουρίσκε τὴν εὐκαιρίαν. Ἀλλὰ αὐτὸς σουβλί θάτρυπτήση πάντοτε τὸ σακκί. Ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν εἶχεν ἐξέλθῃ, ἡ μήτηρ του ἡσένησεν ἐντὸς τοῦ κιωτίου του, ἵνα ἴδῃ ἂν εἶχε τι ἀπολέση ἢ σίχισι. Ἐν ᾧ ἐτίνασεν τὴν τουλούπαν του, ἔπεσαν ἀπ' αὐτῆς αἱ ἐφημερίδες...

— Γὰρ πές μου, γέρο μου, ἐφώνησε πρὸς τὸν σύζυγόν της ἐργαζόμενον ἐν τῇ αὐλῇ, τί εἰν' αὐτὰ ποῦ ἔχει κρυμμένα ὁ Μαξίμκας ἐς τὴν τουλούπα του;

— Δὲν βλέπεις ὅτι εἶναι βιβλία; ἀπεκρίθη ὁ Μητροφάνης εἰσελθὼν. Φτίνεται ὅτι δὲν ἄφησε τὴν ιδέα του. Περίμενε νὰ γυρίσῃ καὶ θὰ τὸν διορθώσω!

Ὁ Μαξίμκας ἐπανήρχετο εὐθύμως. Ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι ἀνεπαύοντο, αὐτὸς ἔλαβε καὶρὸν ν' ἀναγνώσῃ.

— Τί ζητεῖς; τῷ ἐφώνησεν ὁ πατήρ του.

— Θέλω νὰ πάρω τὴν τουλούπα μου, γιατί κάμνει ψύχα.

— Καλὰ. Ἀλλ' αὐτὰ τί εἶναι; εἶπεν ὁ γέρον, δεικνύων μίαν ἐφημερίδα.

Ὁ Μαξίμκας τὰ ἔχασε.

— Ὁ ὑποδιδευθυντὴς Ἰδάν Δανιήλοβιτς μοὶ τὰς ἔδωκε.

— Καὶ γιατί σοὶ τὰς ἔδωκε.

— Ἀλλ' ἐστὶ μοῦ εἶπεν ὅτι εἰμπορῷ νὰ ταῖς κάμω τιγάρα ἢ τίποτε ἄλλο.

Ἀπὸ τῆς χειρὸς τῆς Ματρῶνας ἔπεσε τὸ σκᾶλεθρον.

— Θεοτότε Παρθένε! ἀνέκραξεν, ἐπώλησες λοιπὸν τὴν ψυχὴν σου;... Ἀρχισε νὰ μανθάνῃ γράμματα καὶ τώρα θέλει νὰ καπνίζῃ!... Ποιοὺ μοιάζεις; Εἰς τὴν οἰκαγένειάν μας κανεῖς δὲν ἐπινεν οὔτε τσιγάρον, οὔτε ταμπάκον.

— Μὰ δὲν καπνίζω, δὲν ἐκάπνισα ποτέ! ἔλεγεν ὁ Μαξίμκας, ἐμπέσας ἀπὸ τῆς Σκύλλης εἰς τὴν Χορυβδίν.

— Θὰ τὸ μάθω! ἐσγεν ἡ Ματρῶνα δρωῶσα ἐπὶ τοῦ υἱοῦ της. Γὰρ φύσηξ! φύσηξ! παληοφουμαριστή!

Ὁ Μαξίμκας ἐφύσησεν. Ἡ μήτηρ του ἡσένησεν ἅπαντα τὰ θυλάκια του, ὡς καὶ τὰ ὑποδηματὰ του ἐστὶ.

— Εἰμπορεῖ ν' ἀφίης τὸν καπνὸν σου εἰς τοὺς ἄγρους, ἢ τὸν κρύβεις εἰς τὴν αὐλὴν; Εἶπέ μου τὴν ἀλήθειαν!

Ὁ Μαξίμκας ἐσταυροκοπεῖτο, δριζόμενος ὅτι δὲν εἶχε καπνόν.

— Καὶ σὺ, γέρο, σίχισε αὐτὰ τὰ παληόχαρτα, νὰ μὴ βρίζωνται σπῆτι!

Ὁ Μητροφάνης ἔλαβε τὰς ἐφημερίδας καὶ διὰ τοῦ πελέκους τὰς ἔκοψεν εἰς λεπτότατα τεμάχια. Εἰς τὴν Μαξίμκαν ἀπέμεινε μόνον ἡ ἐφημερίς ἣν ἔφερεν ἐπ' αὐτῇ.

Τὴν ἐσπέραν οἱ δύο σύζυγοι ἕκαμαν συμβούλιον.

— Κύττα' ἐκεῖ δουλειαί! ἀκούς ἐκεῖ! ἔλεγε ἡ Ματρῶνα ἡμικαθμένη ἐν τῇ τραχείᾳ κλίνῃ της καὶ ἀκυμῶσα ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος της. Αὐτὸ τὸ παιδί ἔπεσε ἐς ταῖς ἀρτῆταις, θὰ χαθῇ! Καλὲ, ἀε λέγειν ὅτι καὶ ἂν θέλουν... πρέπει νὰ τὸν νυμφεύσωμεν!

Ὁ Μητροφάνης ἐνύσταζε.

— Καλὰ, εἶπεν, θὰ τὸν νυμφεύσωμεν...

Ἐχασμήθη, ἐποίησε τὸ στήμιον τοῦ σταυροῦ καὶ ἀπεμακρύθη.

— Τὸ φθινόπωρον θὰ νυμφευθῇς, ἔσγεν ἡ μήτηρ τῆς